

Årsrapport 2018

Miljö- och hälso- skyddsnämnden

Rapport från
stadsrevisionen
Nr 25, 2019
Dnr: 3.1.4-46/2019

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtrondevalda revisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och granskningspromemorior för bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, stad.stockholm/revision. De kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Till
Miljö- och hälsoskyddsäm-
nden

Årsrapport 2018

Revisorerna i revisorsgrupp 2 har avslutat revisionen av miljö- och hälsoskyddsmyndens verksamhet under 2018.

Revisorerna har den 19 mars 2019 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till miljö- och hälsoskyddsämnden för yttrande senast den 28 juni 2019.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 2.

Michael Santesson
Ordförande

Tomasz Czarnik
Sekreterare

Sammanfattning

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Sammantaget bedöms att miljö- och hälsoskyddsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen, grundad på årets granskning, är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är integrerat i organisation, system och det löpande arbetet.

Under året har revisionskontoret granskat behörighetshantering i ekonomisystemet Agresso, intäktprocessen avseende taxor och avgifter, inköpsprocessen, projektredovisning samt redovisningen av personalkostnader. Granskningarna har inte identifierat några väsentliga avvikelser i den interna kontrollen.

Bokslut och räkenskaper

Bokslut och räkenskaper bedöms i allt väsentligt vara rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Nämnden har beaktat revisorernas synpunkter/rekommendationer i föregående års granskningar.

Innehåll

1. Årets granskning	1
2. Verksamhetens ändamåls-enlighet och ekonomi	1
2.1 Ekonomiskt resultat.....	2
2.2 Verksamhetsmässigt resultat.....	3
3. Intern kontroll	4
4. Bokslut och räkenskaper	5
5. Uppföljning av tidigare års granskning	6

Bilagor

Bilaga 1 - Årets granskningar	7
Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer	10
Bilaga 3 – Bedömningskriterier	11

1. Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt reglementet för stadsrevisionen och god revisionsordning i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Kriterier för bedömningen redovisas i bilaga 3.

I rapporten redovisas översiktligt resultatet av revisionsårets grundläggande och fördjupade granskningar. De granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i bilaga 1.

En uppföljning av hur nämnden har beaktat rekommendationer från tidigare års granskningar redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 2.

De förtroendevalda revisorerna har träffat nämnden/representanter för nämnden våren 2018 i samband med genomgång av 2017 års granskning och avstämning inför år 2018.

Granskningsledare har varit Maria Lövgren vid revisionskontoret och Peter Alm vid PwC AB.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2. Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Sammantaget bedöms att miljö- och hälsoskyddsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål.

2.1 Ekonomiskt resultat

2.1.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2018:

Driftverksamhet (mnkr)	Budget 2018	Bokslut 2018			Budgetavvikelse 2017
		Utfall	Avvikelse		
Kostnader	249,1	248,1	1,0	0,4 %	2,7
varav kapitalkostnader	1,7	1,7			-
Intäkter	133,2	133,1	0,1		-
Verksamhetens nettokostnader	115,9	115,0	0,9	0,8 %	2,7

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall avviker med +0,9 mnkr i förhållande till budgeten. Utfallet visar att budgethållningen har varit tillräcklig.

Enligt nämndens redovisning beror avvikelserna på bl.a. att de medel som nämnden fått under året för att ta fram lokala åtgärdsprogram för vatten enligt "Handlingsplanen för god vattenstatus" inte har förbrukats fullt ut. Även personalkostnader har blivit lägre än planerat till följd av frånvaro och personalomsättning.

Revisionskontoret noterar att nämnden har tillämpat försiktighet vid periodisering av intäkter från ett par externa projekt. Anledningen anges vara en osäkerhet om slutlig ersättningsnivå. Flera av projekten kommer att slutredovisas under 2019, och då blir det ekonomiska utfallet känt.

Nämnden redovisar en självfinansieringsgrad för 2018 avseende tillsyns- och kontrollverksamheten i nivå med budget, dvs. 75 procent.

2.1.2 Investeringsverksamhet

Investeringsverksamhet (mnkr)	Budget 2018	Bokslut 2018		Budget-avvikelse 2017
		Utfall	Avvikelse	
Utgifter	1,3	0,9	0,4	-1,3
Nettoutgifter	1,3	0,9	0,4	-1,3

Av tabellen framgår att nämndens utfall avviker med +0,4 mnkr i förhållande till budgeten. Enligt nämndens redovisning beror avvikelsen på en försenad leverans av nya luftmätninginstrument.

Nämnden har förklarat avvikelserna avseende drift- och investeringsverksamheten på ett tillfredsställande sätt.

2.2 Verksamhetsmässigt resultat

Nämndens resultat för 2018 bedöms i allt väsentligt vara förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bedömningen grundas på en granskning av nämndens redovisning i verksamhetsberättelsen av i vilken utsträckning kommunfullmäktiges inriktningsmål, verksamhetsmål, indikatorer och aktiviteter, de egna nämndmålen, nämndindikatorerna och nämndaktiviteterna har uppfyllts.

Nämndens verksamhetsberättelse ger i allt väsentligt en rättvisande bild av det verksamhetsmässiga resultatet. Nämnden har avrapporterat beslutade mål och uppdrag i verksamhetsberättelsen. Avrapporteringen ger rimliga förutsättningar att kunna bedöma måloppfyllelse.

I likhet med tidigare år är dokumentet omfattande och har en mycket hög detaljeringsgrad, vilket bidrar till att väsentlig information blir fragmenterad. Enligt uppgift från förvaltningen kommer en översyn att påbörjas under 2019 av olika dokument, bl.a. nämndens styr- och uppföljningsdokument.

I verksamhetsberättelsen bedömer nämnden att 19 av kommunfullmäktiges 21 mål för verksamhetsområdet har uppfyllts helt och två har uppfyllts delvis. De två som uppfyllts delvis är ”Transporter i Stockholm är miljöanpassade” och ”Inomhusmiljön i Stockholm är sund.”

Avvikelse för målet; ”Transporter i Stockholm är miljöanpassade” grundas på att årsmålen för tre av indikatorerna inte har nåtts. Bland annat har antal dygn över normvärdet för kvävedioxid i luft överskridits i 25 dygn, att jämföras med målvärdet 7 dygn. Utfallet är något sämre jämfört med 2017, då normvärdet överskreds 23 dygn.

Enligt redovisningen krävs fortsatta åtgärder som minskar utsläppen från vägtrafiken för att klara miljö kvalitetsnormen, t.ex. miljözoner för lätta fordon och fler elfordon. Avvikelse för målet ”Inomhusmiljön i Stockholm är sund” grundas på att verksamheten inte når upp till årsmålen för andel flerbostadsfastigheter, skolor och förskolor som är kontrollerade avseende radonförekomster.

Revisionskontoret har noterat att nämnden bedömt att fullmäktiges mål för verksamheten ”Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning” har uppfyllts trots att utfallen inte når årsmålen för de indikatorer som fullmäktige har beslutat om. Nämndens uppfattning är dock att de aktiviteter som verksamheten har genomfört under året har bidragit till en god måluppfyllelse. Bland annat har en tillsynsutredning för dagvatten tagits fram som resulterat i förslag på prioriterade tillsynsåtgärder. För att minska spridningen av mikroplaster till vattenmiljön i Stockholm har ett förslag till handlingsplan för mikroplaster tagits fram.

Revisionskontorets granskning visar att det finns grunder för nämndens målbedömning.

En huvuduppgift för nämnden är att bedriva tillsyn och övervakning enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. Nämnden redovisar att tillsyns- och kontrollverksamhet i huvudsak har genomförts som planerat. På grund av personalomsättning har antalet planerade inspektioner blivit lägre inom några tillsynsområden. Inom livsmedelskontrollen har drygt 90 procent av de planerade kontrollerna utförts. Cirka 100 kontroller avseende livsmedelskontrollen kommer att föras över till 2019 eftersom de inte har kunnat genomföras av praktiska skäl, t.ex. för att verksamheten varit tillfälligt stängd. Av redovisningen framgår att de kontroller som har överförts från 2017 (329 stycken) nu utförts eller strukits p.g.a. att verksamheten upphört.

3. Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas en granskning av nämndens interna kontroll. Av granskningen framgår i vilken utsträckning arbetet är integrerat i organisationen, system och det löpande arbetet samt om nämnden utvärderar och följer upp den interna kontrollen.

Den samlade bedömningen, grundad på årets granskning, är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten varit tillräcklig. Inga väsentliga brister har noterats.

Nämndens system för intern kontroll är aktuellt och upprättat i enlighet med Stockholms stads anvisningar. Arbetet med den interna kontrollen är integrerat i organisation, system och det löpande arbetet. Nämnden har en årlig riskbedömning som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras. Utifrån denna har en plan för intern kontroll upprättats. Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet. Kontroller enligt den interna kontrollplanen har genomförts under året och inga väsentliga brister har noterats. Kontrollerna har bl.a. omfattat stickprov avseende reduktion av tillsynsavgifter, representation, direktupphandling och andra moment som är förtroendekänsliga. Den interna kontrollen följs även upp genom att verksamheterna genomför ett antal kontroller i det löpande arbetet som inte framgår av planen. Ett exempel är de internrevisioner som genomförs inom avdelningen för livsmedelskontroll, vilka bl.a. ska säkerställa att verksamheten tillämpar enhetliga bedömningsgrunder i kontrollarbetet.

Nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Ekonomi och verksamhet följs systematiskt upp i samband med nämndens månads- och tertialrapporter.

Nämndens prognossäkerhet i årets tertialrapporter har blivit bättre jämfört med tidigare år. Avvikelsen mellan den prognos som lämnades i tertialrapport 2 och utfallet vid bokslutet blev under en procent, vilket är kommunfullmäktiges årsmål.

Övriga granskningar som har genomförts av nämndens interna kontroll har bl.a. omfattat behörighetshantering i ekonomisystemet Agresso, fakturering och kravhantering avseende taxor och avgifter, inköpsprocessen samt projektredovisning. Inga väsentliga brister har framkommit i dessa granskningar. Sammantaget bedöms den interna kontrollen inom de granskade områdena vara i huvudsak tillräcklig. Granskningarna redovisas mer ingående i bilaga 1.

4. Bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade enligt kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande. Bedömningen baseras på en granskning av

nämndens bokslut och på de övriga granskningar som genomförts under året.

5. Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionskontoret gör årligen en uppföljning och bedömning av hur nämnden har beaktat rekommendationerna, se *bilaga 2*.

Uppföljning visar att nämnden har beaktat revisionens rekommendationer.

Bilaga 1 - Årets granskningar

Granskningar under perioden april 2018- mars 2019

Intern kontroll

Behörighetshantering i Agresso

En granskning har genomförts av om den interna kontrollen är tillräcklig när det gäller tilldelning, uppföljning och borttagning av behörigheter i ekonomisystemet Agresso.

Den sammanfattande bedömningen är att miljö- och hälsoskyddsnämndens interna kontroll är tillräcklig när det gäller behörighetshanteringen i Agresso.

Bedömningen grundas på att det finns rutiner för hantering av behörigheter vid ändring/avslut av anställning och att det görs löpande kontroller för att följa upp registrerade behörigheter. Vidare fanns inga avvikelser vid gjord stickprovsgenomgång av 15 anställdas behörigheter.

Intäktprocessen

En granskning har genomförts av om den interna kontrollen är tillräcklig när det gäller intäktprocessen avseende taxor och avgifter beslutade av fullmäktige.

Den sammanfattande bedömningen är att miljö- och hälsoskyddsnämndens interna kontroll är tillräcklig när det gäller granskad intäktprocess.

Bedömningen grundas på att det finns dokumenterade regler, rutiner och ansvarsfördelning för fakturering och kravhantering. En löpande uppföljning sker av de ärenden som överlämnats till inkasso. Den senaste bokföringsmässiga nedskrivningen har anmälts till nämnden. Inga avvikelser påträffades vid stickprovsgenomgången av 15 fakturor med avseende på bl.a. fakturering vid rätt tidpunkt, överensstämmelse mot avtal/taxor, betalning i tid, redovisning i rätt period och kontering.

Inköpsprocessen

En granskning har skett av om den interna kontrollen är tillräcklig när det gäller inköpsprocessen.

Den sammanfattande bedömningen är att miljö- och hälsoskyddsnämndens interna kontroll är tillräcklig när det gäller inköpsprocessen.

Bedömningen grundas på att det finns en aktuell attestförteckning (attestkort) som överensstämmer med registrerade attestbehörigheter i Agresso. Det bedöms finnas rutiner/kontroller som säkerställer att inköp av varor och tjänster sker i enlighet med stadens regler och lagstiftningen och att upphandlade avtal efterlevs. Inga avvikelser påträffades vid den verifierande stickprovskontrollen (15 transaktioner).

Projektredovisning

En granskning har skett av om den interna kontrollen är tillräcklig avseende om redovisningen av externa intäkter (bidrag) ger en rättvisande bild av resultat och ställning, samt om den interna kontrollen avseende styrning och uppföljning av externa intäkter (bidrag) är tillräcklig.

Den sammanfattande bedömningen är att miljö- och hälsoskyddsnämndens interna kontroll är tillräcklig avseende projektredovisning.

Bedömningen grundas på det finns ändamålsenliga rutiner för beräkning av förutbetalda intäkter/bidrag. Vidare finns tydliga underlag vid beslut om projekt och satsningar avseende syfte/åtagande, tidshorisont och finansiering. Projekten följs upp löpande. Den rekommendation som lämnades vid tidigare granskning 2017 om att ta fram en gemensam mall för hur projektinformation kommuniceras till ekonomifunktionen i samband med projektupplägg bedöms vara åtgärdad.

Löneprocessen

En granskning har genomförts med syfte att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig för att säkerställa att personalkostnaderna är rättvisande. Granskningen bygger på en registeranalys som omfattar all lönedata för nämndens verksamhet under perioden januari-augusti 2018. Analysen har omfattat kontroller av transaktioner mot personalregister, kontroll av belopp avseende förtroendekänsliga poster såsom bonus, provision, avgångsvederlag, reseräkning, kostnadsersättning etc.

Den sammanfattande bedömningen är att miljö- och hälsoskyddsnämndens interna kontroll är tillräcklig för att säkerställa att personalkostnaderna är rättvisande.

Bedömningen grundas på att inga avvikelser har noterats i registeranalysen.

Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

ÅR – Års- rapport P – Projekt- rapport	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
ÅR 2016	Direktupphandling Utveckla samordningen av direktupphandlingar inom samma varu- och tjänsteområde.	X			Arbete har pågått under 2017-2018 med att lägga in alla förvaltningens avtal i inköpssystemet. Statistik visar att förvaltningens användning av inköpssystemet under perioden januari – maj 2018 var 53 procent.	
ÅR 2017	Ansvar och befogenheter Ärendetypen upphandling behöver preciseras avseende vilken beslutanderätt som delegeras. Handläggningsordningen bör förtydligas avseende till vem beslutanderätten överläts.	X			Ny delegationsordning beslutades av nämnden i oktober 2018. Även förvaltningens handläggningsordning har reviderats.	
ÅR 2017	Livsmedelskontroll En kompetensplan bör tas fram specifikt för avdelningen för livsmedelskontroll. Behovet av en effektivare uppföljning bör beaktas i uppdateringen av verksamhetssystemet Ecos	X			Vid nämndens möte 2018-03-13 har Livsmedelsverkets förfrågan om kompetensplan behandlats och en kompetensplan bifogats svaret till Livsmedelsverket Vad gäller Ecos anger förvaltningen att införandet har senarelagts på grund av problem hos leverantören.	

Bilaga 3 – Bedömningskriterier

Revisionskontorets bedömningskriterier

För avsnitten Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi och Intern kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i> –	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/ Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Inte tillfredsställande/ Inte tillräcklig</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnittet Bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Inte helt rättvisande eller *Inte rättvisande*

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

- Nämndens resultat är förenligt med fullmäktiges mål, beslut, och riktlinjer.
- Nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.
- Nämnden har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

- Nämnden genomför årligen en riskanalys som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås.
 - Nämndens organisation har en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter som bidrar till att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
 - Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
 - Nämnden har en fungerande styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
 - Nämnden har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
 - Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet.
-

Bokslut och räkenskaper

Nämndens redovisning är upprättad enligt lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade enligt kommunala redovisningslag och god redovisningssed.